

Transportstyrelsen 2023-03-16

Rapport RL 2022:06

Olycka i samband med flygning med hängande last med en helikopter i Åsäng, Västernorrlands län den 16 november 2021

Händelseförlopp

Varför blir det en olycka?

- Piloten hade tydliggjort ansvarsförhållanden
- Tankmannens bakgrund
- Tankmannen var inte utrustad med skyddsutrustning
- Tankmannen framförde flera gånger synpunkter till piloten om att det tog för lång tid
- Tankmannen klev på eget initiativ in med att koppla lasterna till helikoptern.
- Tankmannens agerande föranledde att loadmastern föreslog att tankmannen skulle sätta sig i tankbilen
- Det uppstod en frågeställning om att det inte var säkert att uppdraget skulle hinna slutföras under dagen pga. ljusförhållandena.
- Tankmannen visade en irritation över detta.

Varför blir det en olycka?

- När piloten sedan meddelande att de skulle sluta och istället fortsätta nästa dag ifrågasatte tankmannen detta och uttryckte det som att, **”nej han måste ta detta också det står folk där ute på plats och väntar”**.
- När sedan helikoptern kom fram till virkesupplaget tog tankmannen kroken och kopplade den till ett virkespaket.

Sammanfattande kommentarer

- I det aktuella fallet har piloten och loadmastern fått jämkla mellan företags säkerhetskrav och att mildra effekten av olika ambitionsnivåer mellan individer på plats.
- Det framstår i allt väsentligt som en fråga om gruppens sammansättning och hur man går tillväga för att uppnå en god gruppdynamik.

Sammanfattande kommentarer

- Det kan konstateras att tankmannen frångått gällande bestämmelser och instruktioner.
- Det är en utmaning ledarskapsmässigt för ett mindre företag eller autonoma enheter att leda personal med olika ambitioner och erfarenheter samt att hantera personal som inte följer givna regler.
- Den här problematiken är på intet sätt unikt för den här typen av verksamhet. Den finns även inom andra branscher och verksamheter med högt ställda krav på säkerhet.

Orsak

- Orsaken till olyckan var att tankmannen på eget initiativ tog tag i lastkroken på helikoptern och kopplade en last utan pilotens och loadmasterns vetskap. Pilotens justering av höjden inför landningen ledde till att tankmannen fastnade i laststroppen och drogs med upp i luften. De åtgärder som piloten och loadmastern vidtog under arbetet för att säkerställa att tankmannen agerade inom ramen för sina arbetsuppgifter och att arbetet kunde genomföras på ett säkert sätt har inte varit tillräckliga.

Orsak

- En bakomliggande orsak till olyckan var att arbetsgivaren inte i tillräcklig grad vidtagit åtgärder för att uppnå en fungerande gruppdynamik.

Diskussion

- Hur hanterar man personal som kör sitt "eget race"

Slut

- Frågor